

Ситуацията с човешките права в Източен Туркестан през 2016 г. – Годишен доклад

Световен уйгурски конгрес – Май 2017 г.

Седалище на Световен уйгурски конгрес
(СУК) [World Uyghur Congress (WUC)]

Пощенска кутия: 310312
80103 Мюнхен, Германия
Телефон: +49 89 5432 1999
Факс: +49 89 5434 9789
Електронна поща:
contact@uyghurcongress.org Уеб
адрес: www.uyghurcongress.org

Авторско право © 2017 Световен уйгурски конгрес
Всички права запазени.

Проучено, съставено и редактирано от Питър Ъруин [Peter Irwin].

Световният уйгурски конгрес (СУК) [The World Uyghur Congress (WUC)] е международна организация, която представлява колективните интереси на уйгурския народ както в Източен Туркестан, така и в чужбина. Основната цел на СУК е да насърчава демокрацията, човешките права и свободата на уйгурския народ и да използва мирни, ненасилствени и демократични средства за определяне на неговото бъдеще. Действайки като единствената легитимна организация на уйгурския народ, СУК се стреми да определи курс за мирно разрешаване на въпроса за Източен Туркестан чрез диалог и преговори.

СУК подкрепя ненасилствено и мирно опозиционно движение срещу китайската окупация на Източен Туркестан и безусловно спазване на международно признатите стандарти за човешките права, както са изложени във Всеобщата декларация за правата на човека. Той се придържа към принципите на демократичен плурализъм и отхвърля тоталитаризма, религиозната нетърпимост и тероризма като политически инструменти.

Снимки: Корица - Диего Азубел [Diego Azubel]/ЕПА [EPA], страница 6 - Марк Ралстън [Mark Ralston]/АФП [AFP], страница 11 - Томас Питър [Thomas Peter]/Ройтерс [Reuters], страница 15 - Жил Сабри [Gilles Sabrie]/ Ню Йорк Таймс [New York Times], страница 17 - Браян Уилямсън [Brian Williamson], страница Томас Питър/Ройтерс, страница 21 - Ройтерс, страница 25 - Асошиейтед прес [Associated Press].

За повече информация, моля, посетете нашия уебсайт:
www.uyghurcongress.org

Ситуацията с човешките права в Източен Туркестан през 2016 г.

Май 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ	1
I. СВОБОДА НА ИЗРАЗЯВАНЕТО	3
Уйгурски уеб администратори	3
Смартфони и социални медии	4
Журналисти и представители на академичната общност	4
Свобода на мирното събиране	4
II. РЕЛИГИОЗНА СВОБОДА	5
Развития през 2016 г.	6
Изменения в правната уредба на религиозните въпроси	7
Унищожаване на джамии	8
Религиозен мониторинг	8
Ограничения на Рамадана	9
Фокус върху родителите и децата	9
Видни случаи	10
III. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА	10
Законодателство за борба с тероризма	11
Допълнителни развития през 2016 г.	12
IV. ПРОИЗВОЛНО ЗАДЪРЖАНЕ	13
Произволни задържания	13
Илхам Тохти [Ilham Tohti]	14
Хюсеин Челил [Huseyin Celil]	16
Абдукадир Япчан [Abduqadir Yapchan]	16
Други видни случаи	17
V. ДРУГИ ГРАЖДАНСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАВА	17
Свобода на придвижване	18
Ограничения за уйгурската диаспора	20
Свобода на медиите	21
VI. ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРНИ ПРАВА	21
Икономически права	21
Инициатива „Един пояс, един път“ [One Belt, One Road]	22
Културни права	23
VII. БЕЖАНЦИ И ЛИЦА, ТЪРСЕЩИ ЗАКРИЛА	24
Настоящи случаи	24
Други случаи	26
Проблеми в миналото	26
VIII. ПРЕПОРЪКИ	26
Към правителството на Китай	27
Към международната общност	28

СИТУАЦИЯТА С ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА В ИЗТОЧЕН ТУРКЕСТАН

(Събития от 2016 г.)

РЕЗЮМЕ

През 2016 година нямаше облекчаване по отношение на продължаващия тормоз на уйгурите, които живеят в Източен Туркестан (официално Синдзян-Уйгурски автономен регион на Китай). Китайската комунистическа партия (ККП) разшири нейната директна атака, като на практика криминализира дори най-основните аспекти от живота на уйгурите, а по този начин наруши човешките права и основните свободи, гарантирани от международното право.

През 2016 г. правителството на Китай продължи да поддържа с нова енергия своите строги политики в региона, конкретно насочени към религиозните и културните свободи, както и към свободата на изразяване, събиране и придвижване. Китай продължава да се занимава с дейности, които варират например от произволно задържане през категорично отричане на законни права до колективно наказване на уйгурското население.

Станахме свидетели на въвеждането и прилагането на драконови закони, които са пряко насочени срещу уйгурите и техния начин на живот, привидно в името на сигурността и защитата срещу терористични заплахи. Законът на Китай за борба с тероризма влезе в сила на 1 януари 2016 г. и вече доведе до безпрецедентни злоупотреби. Изготвянето му беше широко

осъдено от международната общност за неговия прекалено широк и неясен език, а той вече беше използван като инструмент за налагане на още по-голям контрол над уйгурския народ.

Чрез закона се правят преки връзки между ролята на религията и скорошното увеличение в насилието, извършвано от миниатюрна част от населението. В резултат на това бяха въведени още по-големи ограничения на религиозните практики, които се прибавят към вече тежките ограничения, включително предложение за преразглеждане на Правната уредба

в Китай относно религиозни въпроси от 2005 г. Ключовите промени включват добавянето на „екстремизъм“ като нещо, срещу което трябва да има яростна защита, а и като заплаха за националната сигурност, както и нов фокус върху разпространяването на незаконно религиозно съдържание онлайн. Регионалните власти също разрушиха хиляди джамии в региона под претекста на кампания за „Строително укрепване на джамии“ в продължение на тримесечен период към края на 2016 г., оставяйки на практика хиляди уйгури без законно място, на което

През 2016 г. правителството на Китай продължи да поддържа с нова енергия своите строги политики в региона, конкретно насочени към религиозните и културните свободи, както и към свободата на изразяване, събиране и придвижване.

да участват в религиозни дейности.

Върху вече стриктно ограничаваното население е нанесено още по-голям удар миналата година, защото ограниченията върху свободата на движение остават приоритет за регионалните власти. От изключителна важност е, че на 19 октомври 2016 г. беше обявено, че

е наредено всички паспорти в региона да бъдат предадени за ежегоден преглед на местните полицейски управления, които в съответния момент да ги задържат за „съхранение“. Сега тези, които желаят да напуснат страната, трябва да кандидатстват, за да получат одобрение от местните структури на правителството.

Освен това огромното увеличаване на броя на пътните бариери и въвеждането на „полицейски пунктове“, както и допълненията към вече съществуващата широка мрежа от камери за сигурност и инфраструктура за наблюдение продължават да ограничават и управляват движението и поведението. Новата приложена система за „мрежово социално управление“ - запазна марка на наскоро назначения партиен секретар на региона, Чен Цюанго, бивш секретар на партията в Тибет, е създадена на базата на тези системи, които вече се използват в Тибет като средство за контролиране и наблюдение на големи площи от градовете.

Икономическата дискриминация спрямо уйгурите се засили през 2016 г., а с развитието на амбициозната инициатива на Китай „Един пояс, един път“ (ЕПЕП) [One Belt, One Road (OBOR)], която излиза от началните си етапи, са налице истински притеснения, че неравенството само ще се засили. ЕПЕП засили твърденията на правителството, че развитието на западните региони остава задължително, но въпреки увеличаването на проектите за развитие в региона, има малко доказателства, които сочат, че проектите са имали някакво положително въздействие върху уйгурите там. Напротив, уйгурите, които преимуществено населяват селските райони, продължават да се сблъскват с по-сериозни

икономически трудности, отколкото китайците, които по-често заемат работни места в градските центрове в отрасли като строителството, сектора на енергийните услуги и добива на ресурси.

При по-директните действия, предприемани срещу уйгурите, произволните арести остават един от най-острите инструменти, използвани от правителството за заглушаване на несъгласието. Базирайки се на предишни години, сега виждаме въздействието и плашещите последствия, създадени от реалната заплаха за арест и задържане, пред която са изправени уйгурите, чиито досегашни всекидневни религиозни и културни практики вече са определени за незаконни

и са обект на сурови санкции. Списъкът на наказуемите нарушения е нараснал до такава степен, че уйгурският начин на живот на практика е криминализиран. Като се има предвид тази обстановка, законните права на уйгурите, засегнати от правосъдната система, не съществуват, като процесуалното представителство, макар и гарантирано от конституцията на Китай, остава недостъпно.

Изтъкнатият уйгурски университетски преподавател и икономист Илхам Тохти е пример за тази репресивна и слаба съдебна система. Като писател и интелектуалец Тохти полага целенасочени усилия за изграждане на връзки между уйгурската и китайската общност, но е арестуван по случай, който Работната група на ООН за произволно задържане определи официално като произволен, и е осъден на доживотен затвор през септември 2014 г. Неговият случай, който беше белязан от нередности, и процесът му, който включваше множество процесуални грешки, се открояват като жесток пример за отговора на китайското правителство спрямо тези, които изглежда оспорват политиката и търсят по-практичен път напред. Седем от учениците на Тохти бяха осъдени на от три до осем години затвор в края на 2014 г. за връзките им с Тохти и остават в затвора.

Списъкът на наказуемите нарушения е нараснал до такава степен, че уйгурският начин на живот на практика е криминализиран.

В допълнение към това, че уйгурите страдат на територията на Китай, международно признатите права на лицата от уйгурските произход, търсещи закрила, бяха до голяма степен игнорирани от Китай през 2016 г. по отношение на съседните държави. В продължение на много години лицата от уйгурски произход, търсещи закрила са насилствено депортирани от държави със сериозни

търговски и дипломатически връзки с Китай. При последният случай става дума за група от 109 уйгури, които през юли 2015 г. бяха насилствено депортирани в Китай от центрове за задържане на мигранти в Тайланд, като това развитие беше масово осъдено от международната общност. Останалата част от групата, която я задържана в центровете от началото на 2014 г., включва 60 уйгури, които са държани на различни места в цялата страна. От отчаяние групата прибегна до гладни стачки, за да протестира срещу продължаващото им незаконно задържане, и до редица опити за бягство.